

Kiért, ki mellett?

„Jaj annak, aki nem remél,
s jaj annak, aki még remél!”
Szabó Lőrinc

1.

A zöld és jámbor Ithaka! Odüsszeusz
csodaváró hite (lehet-e zöld a bánat,
vagy csak enyhébb, borongást elűző derűs
nosztalgia árnyalatai a terhes árnyak?
A zengő kamaszkor szertelenségeit
elnémító süket magányodban van-e
képtelenebb, mint a nosztalgia? – a hit,
hogy a magadba fojtott titkok ereje
**még összeköthet valamivel, most, midőn
sehol egy ösvény – elfojt, elapadt, kiszáradt,
ami volt; leülepedett ítéletidőn
taposol, jársz; kihúlt repedezett sár, fáradt
kéj, s csak meddő, terméketlen árterület:
hasztalan epekedésé. Még mi jöhet?**

*

Vízum nélküli senki-övezet.
Jaj, ha már *nincs kiért s ki mellett*.
(A Testamentum is mihaszna felleg,
üres póz.) A görnyesztő csódtömeg
után: ki elszánt, a semminek is
nekivág. Torkodra forrt nemezis
tűszúrásai – ha kiköhöghetnéd
a tobzódó nyarak tűzerejét!
Ártéri hordalék s hamu a lét –
sivatagod mire emlékeztet még?
Hízeltetés-bántás, agyba-főbe
vér helyett steril hazugságvégzet –
(már csak egy elkopott husángtól vérzek,
én, vilávégi dőre!)

2.

Lehetetlen ábrándban aki hisz,
visszafojtott visszhanggá lesz az is.
S ha tűzhalálba rohant, mennyit ért (?) –

elpazarolta korán a hitét.
Az ész nyugalma: éltés úrinő
unott fejtegetése, érvelő
hangja, óvatosan duruzsuló
intése („Úgyis elolvad a hó;
nincs olyan gyermekien tiszta, bőszt
akarat, ősvarázslat – eszelős,
mely meggátolhatná az olvadást!”)
Fájlalni fogsz minden fogyatkozást.
Bármit sugall ösztönöd – valahol
a természet is vétkes: pazarol.

*

Az egyetértés ámítás csupán.
Sóvárogni a másik nem után;
erő? furfang? (mily megközelítés lesz?),
*fél*ként kell hozzáférni az *egész*hez.
A végtelen hiánya zárlatot
teremt: kibőjtölni vasárnapot!
– a feltámadás reménye még éltet –,
megosztani párnán, kövön a féltett
titkot, szerelmet: hatalmi gyönyör!
Valóban hatalmas téveszme tör
fel félszegen a félsz tudattalan
örvényéből. Minden társ társtalan;
a legegészségesebb szív lehet,
hogy büntudathiányban szenvedett.

Izsák, 2008

(Ezt a legutolsó négy opust a novellával szinte egyszerre irtam. A fiatal Szabó Lőrinc gondolkodása mélyén (korai, alexandrinusban fogant szonettek) talán már ott lappang a férfi-nő viszony kibékíthetlensége – ha még nem is a „bandita-őrült” végletes tanulsága. Formailag inkább Shakespeare-szonettfordításainak (bravuros) megoldásai kísértettek.